

Forslag til finanslov 2009

Produktionsskolerne ønsker at sikre de unges mulighed for at komme i gang med en ungdomsuddannelse - og gennemføre den.

I indsatsen for at få 95 pct. af de unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse er der brug for en styrkelse af helt konkrete områder:

- Overgangen til ungdomsuddannelse
- Uddannelsesmuligheder for unge, der lærer på en anden måde end den traditionelle

Erfaringen viser, at netop overgangen mellem forskellige skoleformer kan volde de unge store problemer. Risikoen for at droppe ud af en ungdomsuddannelse er størst, når følelsen af tilhørsforhold er mindst, og når den unge ikke føler sig på hjemmebane. For at imødegå den unges usikkerhed ved de nye rammer og krav ønsker produktionsskolerne at få mulighed for at følge den unge helt ind på den nye uddannelsesinstitution, så overgangen til næste uddannelsesstrin bliver mere holdbar. Det handler om samarbejde og kommunikation om den enkelte unge.

De elever vi møder på produktionsskolerne, er generelt svagere stillet end andre unge. De har svagere kompetencer og forudsætninger, idet deres sociale baggrund ofte er ringere og deres boglige kvalifikationer dårligere end andre unges¹. På produktionsskolen møder de en ny måde at lære på gennem et forpligtende produktions- og arbejdsfællesskab. Skoletrætte og umotiverede unge bliver engagerede og får personlige sejre, der giver dem mod og vilje til at tænke uddannelse igen.

Hvis disse unge skal være en del af 95 pct. - målsætningen - og det mener produktionsskolerne, de skal - kræver det, at skolerne har økonomiske og lovgivningsmæssige vilkår, der sikrer, at indsatsen i værkstederne, som er produktionsskolernes kerneydelse, fortsat styrkes og tilpasses kravene.

Hvad angår den centrale læring og vejledning, der foregår på produktionsskolernes værksteder, er der det forløbne år sket store forandringer:

- Det er blevet muligt at gennemføre dele af grundforløb på en produktionsskole
- Overenskomsten 2008 har betydet, at skolerne har ekstra lønudgifter, der ikke er dækket af den almindelige fremskrivning af taxameteret

Begge ændringer har stor betydning for produktionsskolernes drift og fremstår som tungtvejende argumenter for en forhøjet tilførsel af midler til produktionsskolernes arbejde for at skabe uddannelsesmuligheder for unge der har brug for et anderledes læringsmiljø.

På vegne af produktionsskolerne i Danmark skal Produktionsskoleforeningen dermed fremkomme med omstående forslag til finansloven 2009.

¹ Analyse af Produktionsskolesektoren, UVM april 2007

Produktionsskoleforeningen foreslår at:

1. Det nuværende udslusningstaxameter afløses af et fast efterværnntaxameter
2. Produktionsskolernes taxameter forhøjes for at bevare værkstedspædagogikken - også i de særlige grundforløb - og for at finansiere lønstigninger på området

1. Det nuværende udslusningstaxameter afløses af et fast efterværnntaxameter

Det overordnede mål med et produktionsskoleophold er, at den unge kommer videre i uddannelse. For at styrke den del af indsatsen, der skal ruste den unge til at klare overgangen til den valgte uddannelse, stilles der hermed forslag om, at det nuværende udslusningstaxameter afløses af et "efterværnntaxameter".

På produktionsskolerne oplever mange unge - måske for første gang - en nær tilknytning til en voksen, der med både omsorg og professionalisme er klar til at støtte den unge i fastholdelsen af sit mål. Det kræver samarbejde med det aftagende uddannelsessted, og produktionsskolerne ønsker derfor at stille en medarbejder til rådighed, når produktionsskoleelevanten skal realkompetencevurderes på det nye uddannelsessted.

Efterværnstaxametret skal forstås som et forsøg på at videreføre den tætte kontakt med eleven og dermed bringe kvalitet og tryghed ind i overgangsprocessen.

Dette efterværnntaxameter foreslås at bestå af **et fast taxametertilskud på 12.700 kr.**, hvor kravet er, at skolerne skal følge eleverne i en 3 måneders periode efter udskrivningen. Beløbet svarer til omtrent 50 % af undervisningstaxametret i 13 uger ($78.380 : 1200 \times 390 : 2$).

Beregnet ud fra et estimeret årselevtal på 5000, kalkuleres med et antal faktiske deltagere (CPR-numre) på ca. 8.000². Seneste opgørelse viser, at skolernes gennemsnitlige udslusningsprocent var 69,1 pct.³.

Vores vurdering lyder derfor på ca. **5500 efterværnsforløb årligt**, svarende til ca. 70 mio. kr. Fratrækkes det beløb på 15.500.000 kr., der er afsat på finansloven 2008 til udslusningstaxameter, resulterer det i en yderligere bevilling på ca. **54,5 mio. kr. til efterværnntaxameter**.

---

² Beregningen går ud fra, at et produktionsskoleophold gennemsnitligt varer knap 5 måneder (20,3 uger). Kilde: Statistik for produktionsskoler 1998 - 2004, UNI-C Statistik & Analyse, s. 11. Det er ligeledes forudsat, at 20 pct. af deltagerne er gengangere, jf. side 51 i "Rapport om samspil, samarbejde og sammenhæng": http://us.uvm.dk/erhverv/produktion/publikationer/rapp_samspil_1.pdf.

³ Omfatter uddannelse og beskæftigelse inkl. militærtjeneste, barsel, udlandsophold o. lign

2. Produktionsskolernes taxametre forhøjes for at bevare værkstedspædagogikken - også i de særlige grundforløb - og for at finansiere lønstigninger på området

Som et led i udviklingen af uddannelsessystemet er det nu blevet muligt at tage et særligt tilrettelagt grundforløb på en produktionsskole. Det giver nye muligheder for de unge, der har behov for et konkret og overskueligt læringsmiljø, men det taxameterbeløb, der følger forløbet, når man tager det på en erhvervsskole, er væsentligt højere end det beløb, der tildeles produktionsskolen.

Der synes ikke umiddelbart at være nogen begrundelse for, at det samme forløb skal kunne gennemføres billigere på produktionsskolerne - snarere tværtimod. Derfor ønsker skolerne en forhøjelse af taxameteret med 9.000 pr. årselev. Beregnet ud fra et estimeret årselevtal på 5000 elever, bliver det en forhøjelse på ca. 45 mio. kr.

Et andet forandret vilkår for produktionsskolerne findes i det forlig, der blev indgået på det statslige overenskomstområde, der også omfatter de ansatte på produktionsskolerne. Lønstigningen over de næste 3 år (2008 - 2010) bliver på 12,59, hvortil kommer at timetallet til andre opgaver hæves fra 118 til 130 år, som fragår lærernes undervisningstid. Disse ekstraomkostninger er i 2008 kun delvist dækket af fremskrivningen af taxameteret, da lønudgiften på den enkelte skole udgør mellem 60 og 70% af de samlede driftsudgifter. Produktionsskoleforeningen har beregnet en underfinansiering i 2008 på 1,1% af driftstaxameteret, en underfinansiering der vil være tilsvarende i 2009 og 2010, hvilket svarer til ca. 4,3 mill. kr. pr. år.

Produktionsskoleforeningen skal altså foreslå driftstaxameteret forhøjet med 9.860 kr. pr. årselev, hvilket svarer til en yderligere bevilling på ca. 49,3 mio. kr.

En målrettet indsats for de mest udsatte unge

Baggrunden for forslagene er, at vi gennem de senere år har kunnet iagttage et stigende behov for at udvikle og styrke indsatsen over for de udsatte unge, der er produktionsskolernes målgruppe.

Produktionsskoleeleverne er generelt svagere stillet end andre unge, og forskellen på produktionsskoleeleverne og andre unge er sandsynligvis blevet større de seneste år, hvor de stærkeste elever i højere grad end tidligere er blevet indskrevet på erhvervsuddannelserne eller har fået job.

De unge, som produktionsskolerne skal gøre klar til uddannelse eller beskæftigelse og til aktiv samfundsmedvirken, træder dermed ind i ungdomsuddannelsessystemet fra et andet udgangspunkt end andre unge. Derfor ønsker produktionsskolerne at møde disse unge på en anden og for dem mere konstruktiv måde, end de tidligere har prøvet. Men det kræver udvikling og nytænkning af produktionsskolernes resurser.

Produktionsskolerne ser sig i stadig stigende grad som starten på en ungdomsuddannelse, fx med egu og muligheden for at udbyde dele af erhvervsuddannelsernes grundforløb. Produktionsskolerne arbejder desuden løbende med en opkvalificering af læringsmiljøet, så skolerne får en fælles platform for arbejdet med de unge. Som et led i dette kvalitetsarbejde har produktionsskolerne det forløbne år anvendt "Produktionsskolebeviset" som en gyldig og ensartet dokumentation for produktionsskoleelevens erhvervede kompetencer.

Disse tiltag er klare eksempler på en skoleform, der insisterer på at udvikle sig til fordel for de udsatte unge. Men hvis produktionsskolerne også på længere sigt skal opretholde den nuværende pædagogiske og faglige standard for den undervisning og uddannelsesforberedelse, der foregår gennem arbejde og produktion, må skolerne have gode rammer for indsatsen.

Det er vores klare overbevisning, at det med gennemførelsen af disse forslag vil være muligt at skabe bedre vilkår og muligheder for de udsatte unge.

På vegne af produktionsskolerne i Danmark, d.12. juni 2008